

Меліоровані землі: минуле і сьогодення

Про те, що меліорація на Поліссі необхідна – не сумнівались і в давнину. Про це ми неодноразово ознайомлювались зі сторінок нашої районної преси. «Меліоративну революцію» спочатку в районі виконувала невеличка луко-меліоративна станція, яка потім переросла в потужну пересувну механізовану колону (ПМК-176). Копали меліоративні канали, прокладали дренаж. Поліські болота перетворювались в землі сільськогосподарського призначення. «Закопувались» у землю мільйони державних грошей з перспективою, що меліоровані гектари принесуть щедру віддачу. Спочатку так і було. Радував око сільськогосподарника урожай картоплі, щедро родили кормові буряки, льон. Урожайність зернових культур була втричі вищою, ніж зараз. Так, з плином, будували меліоративні системи, загальна площа яких на Зарічненщині складає – 34830га. Для експлуатації меліоративні системи передавались управлінню водного господарства (УВГ), на балансі якого **518.5км – відкритої мережі** (каналів), 286.4км - дамб, **287шт.- гідротехнічних споруд**. Всього ж в Зарічненському районі протяжність відкритої мережі складає - 1780.9км , гідротехнічних споруд - 1415шт. З цього бачимо, що **1262.4км - протяжність внутрігосподарської відкритої мережі, 1128шт – кількість гідротехнічних споруд на внутрігосподарській мережі**.

І що ж маємо на сьогодні з меліоративною системою, для кого вона стала потрібною? Колективні господарства занепали, ПМК-176 «розвалилась». Всі подальші роботи з експлуатації меліоративних систем і надалі виконує УВГ. Одним із основних завдань управління є підтримання відкритої сітки в робочому стані. Для цього проводиться обкошування дамб, укосів і бERM каналів від трав'янистої рослинності, вирубка чагарнику, механічна очистка каналів. В усьому світі меліорація – справа державна. Наше ж управління виживає за рахунок спецкоштів, які отримуємо від послуг, що надаємо населенню: ремонт земляних доріг, ліквідація сміттєзвалищ, перевезення вантажів. По регулюванню водного режиму заключаємо договори з сільськими радами, адже основна маса гідроспоруд – внутрігосподарська сітка. Проте і сільські ради, через свою дотаційність,

не в змозі замовити великі об'єми робіт, наприклад, очистку каналів, які є в них на балансі. Через незначне виділення коштів із держбюджету, УВГ також не має можливості проводити механічне очищення русла каналів у великих об'ємах (проводиться 2-3км/рік). Решту доглядових робіт на відкритій мережі належало б проводити і сільським радам. Але чомусь стало традицією у населення, не розібравшись, всі претензії і нарікання відносно експлуатації меліорованого гектара адресувати тільки управлінню водного господарства. Виникає питання: а для чого було розбирати дренажні колодязі й виводити з ладу колекторно-дренажну сітку? Для чого, після збирання урожаю сільськогосподарських культур, на меліорованих землях майже кожен господар вивозить рештки зілля, бадилля на прибережну захисну смугу водного об'єкту, або прямо викидає в канал? Для чого робимо підпали сухого травостою вздовж каналів. Тим самим виводимо з обігу великі площі родючих земель, знищуємо людські посіви. Ми не можемо зрозуміти того, що ми ж собі підрубуємо гілку, на якій сидимо. А весною, під час пропуску весняної повені і дощових паводків, знову нарікаємо на УВГ.

Зараз саме той час, коли ідуть до завершення осінньо-польові роботи і кожен господар зачищає свої городні ділянки. Віриться, що місцем утилізації відходів зі свого поля він не обере канал, річку чи озеро. Давайте відповідально ставитись і разом берегти те, що маємо, якщо фінансово не в змозі провести капітальний ремонт або реконструкцію меліоративної мережі.

**К.ДОРОНІНА, провідний інженер
з використання водних ресурсів**